

RAPORT DE EXPERTIZĂ

privind nivelul coruptibilității proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea „Regulamentului privind determinarea obligațiilor fiscale privind impozitul pe venit de către agenții economici, Regulamentului privind determinarea obligațiilor fiscale privind impozitul pe venit de către persoanele fizice, Regulamentului privind reținerea impozitului pe venit la sursa de plată din plăți altele decât salariul”.

1. Evaluarea generală a coruptibilității proiectului de act normativ

1.1. Temeiul elaborării și adoptării proiectului de act normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea „Regulamentului privind determinarea obligațiilor fiscale privind impozitul pe venit de către agenții economici, Regulamentul privind determinarea obligațiilor fiscale privind impozitul pe venit de către persoanele fizice, Regulamentul privind reținerea impozitului pe venit la sursa de plată din plăți altele decât salariul”, a fost elaborat de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. Conform art. 132 din Codul fiscal sarcina de bază a organului fiscal constă în exercitarea controlului asupra respectării legislației fiscale, asupra calculării corecte, vărsării depline și la timp la buget a sumelor fiscale. În conformitate cu anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 516 din 2 iunie 2005, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat reprezintă una din instituțiile subordonate Ministerului Finanțelor. Ministerul Finanțelor potrivit art. 24 alin.1) din Legea nr.64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, este organul central de specialitate al administrației publice și una din atribuțiile de bază ale căruia este, conform pct. 5 alin. 1), din Regulamentul Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1138 din 01.11.2005, elaborarea actelor normative ce reglementează sistemul și procesul bugetar, impozitarea și evidența contabilă.

Concluzie: calitatea autorului proiectului nu trezește careva obiecții, proiectul fiind elaborat de autoritatea competentă.

1.2. Oportunitatea proiectului de act normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului este elaborat în vederea executării prevederilor art. 15¹ din Titlul II al Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie.

Potrivit autorului, sarcina *Regulamentului privind determinarea obligațiilor fiscale privind impozitul pe venit de către agenții economici*, constă în reglementarea

modului de calculare și achitare a impozitului pe venit de către persoanele ce desfășoară activitatea de întreprinzător, afacere (business), modului de determinare a obiectului impozabil și a impozitului pe venit, principiile evidenței veniturilor și a cheltuielilor ce se deduc, modului de prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venit, termenele și modul de achitare a acestui impozit în conformitate cu prevederile Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997 și a Legii pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal nr. 1164-XIII din 24.04.1997.

Regulamentul privind determinarea obligațiilor fiscale privind impozitul pe venit de către persoanele fizice, tinde să reglementeze modul de calculare și achitare a impozitului de către persoanele fizice nerezidente, modul de determinare scutirilor și deducerilor la care are dreptul contribuabilul, modul de prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venit, termenele și modul de achitare a acestui impozit în conformitate cu prevederile Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997 și a Legii pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal nr. 1164-XIII din 24.04.1997.

Regulamentul privind reținerea impozitului pe venit la sursa de plată din plăți altele decât salariul, stabilește modul de calculare, reținere, achitare la buget a impozitului pe venit reținut la sursa de plată din plățile altele decât cele salariale de către contribuabilii care efectuează asemenea plăți.

Concluzie: proiectul pare a fi oportun.

2. Evaluarea în fond a nivelului coruptibilității proiectului de act normativ

La Regulamentul privind determinarea obligațiilor fiscale privind impozitul pe venit de către agenții economici, ca obiecție generală se reține faptul că la Capitolul I „Obiectiv” este necesar de a se stabili inițial, în vederea evitării interpretărilor greșite după sintagma „prevederile Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997”, sintagma (în continuare – Cod).

La capitolul II pct.2, este necesar de a insera noțiunea de „persoană”, întrucât această noțiune se utilizează ulterior în textul Regulamentului.

La capitolul VI „Componenta nominală a venitului” pct. 9 alin. 1), se face referire la faptul că veniturile provenite din alte activități similare reprezintă alte tipuri de venituri neindicate la art. 18 din Codul fiscal. Este necesar de a se stabili clar, care sunt veniturile provenite din alte activități similare, întrucât se face referire doar la faptul că acestea sunt veniturile neindicate la art. 18 din Codul fiscal. Această dispoziție ar trebui mai degrabă să fie stipulată în Codul fiscal care reprezintă legea ierarhic superioară celorlalte acte normative în domeniul fiscal. În situația în care se dorește stabilirea sensului termenului de „venituri provenite din activități similare”

ca și în cazul venitului provenit din activitatea de întreprinzător sau cea din activitatea profesională s-ar putea face la fel referire la o lege concretă.

La pct. 30, în vederea evitării unor eventuale neclarități, se consideră oportun a se stabili clar când expiră perioada de înlocuire, întrucât se precizează doar că aceasta expiră în anul fiscal următor celui în care s-a produs pierderea. Astfel se înțelege că aceasta perioadă expiră în cursul anului fiscal următor, lăsându-se incertitudine asupra faptului expirării acestui termen fie la sfârșitul anului fiscal, fie la un alt termen.

La capitolul VIII, „Sursele de venit neimpozabile” pct. 40 cu privire la referirile care se fac la art. 55 din Codul fiscal, se consideră oportun excluderea sintagmei „prevederile acestui articol se referă numai la cazurile efectuării contribuțiilor de capital sub formă de transmitere a proprietății”. Justificarea acestei idei se regăsește în faptul că prin sintagma susmenționată se instituie o normă complementară la prevederile Codului fiscal și care ar trebui să fie stipulată chiar în cod dar nu într-un act normativ ierarhic inferior.

La pct. 46, se instituie o excepție și ca urmare este necesar a se stabili care sunt aceste cazuri dacă ele există, sau a se face referire la categoria actului care ar reglementa aceste metode.

La capitolul XI secțiunea I „Facilități sub formă de reducere parțială sau totală a venitului impozabil”, se consideră necesar operarea modificărilor în această secțiune întrucât art. 49² din Codul fiscal a fost modificat prin Legea nr. 268-XVI din 28.07.2006 în vigoare de la 01.01.2007. Prevederile specificate la lit. a) a secțiunii respective nu mai sunt de actualitate urmând a fi modificate în conformitate cu prevederile art. 49² din Codul fiscal, modificat prin Legea nr. 268-XVI din 28.07.2006 în vigoare de la 01.01.2007.

La capitolul XI secțiunea III „Facilități sub formă de reducere a cotei de impozitare sau scutirea totală de plata impozitului” lit. f) și g), de asemenea este necesar ajustarea acestora la prevederile art. 49² din Codul fiscal modificat prin Legea nr. 268-XVI din 28.07.2006 în vigoare de la 01.01.2007.

În vederea păstrării uniformității textului, se consideră oportun numerotarea secțiunii „Determinarea mărimii facilității în cazul când agenții economici beneficiază de două sau mai multe facilități”.

La Regulamentul privind determinarea obligațiilor fiscale privind impozitul pe venit de către persoanele fizice capitolul IX „ Confirmarea dreptului la scutiri și deduceri” se face referire la faptul că confirmarea faptului că persoana fizică este rezident al Republicii Moldova se face prin anumite documente. În continuare, nu se stabilește clar de eliberarea căror certificate este competentă autoritatea administrației publice locale, sau secțiile (birourile) de evidență și documentare a populației ale

Ministerului Dezvoltării Informaționale. Plus la aceasta, existența după cuvântul certificate, a parantezelor (ele) creează incertitudini cu privire la numărul de certificate care urmează a fi eliberate de autoritățile enumerate. Se consideră oportun stabilirea unei liste exhaustive a certificatelor care confirmă faptul că persoana fizică este rezident a R.M., cu specificarea autorităților competente în eliberarea lor.

Expertiza a fost efectuată de:
Megherea Marin,
inspector în Secția analitică și prognoză anticorupție

Informații de contact:
Tel.: 257-409